

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kluster 2: Inre marknaden

ANSLUTNINGSFÖRHANDLINGAR

Republiken Moldavien

EU:S GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Republiken Moldaviens förhandlingsposition AD 29/26 CONF-MD 5)

Förhandlingskluster: 2

Inre marknaden

Inbegripet kapitlen 1 – Fri rörlighet för varor, 2 – Fri rörlighet för arbetstagare, 3 – Etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster, 4 – Fri rörlighet för kapital, 6 – Bolagsrätt, 7 – Immaterialrätt, 8 – Konkurrenspolitik, 9 – Finansiella tjänster, 28 – Konsumentskydd och hälsoskydd

Denna ståndpunkt från Europeiska unionen bygger på EU:s allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Moldavien (AD 11/24 CONF-MD 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Moldavien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandet i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.
- Dessutom tillkommer kraven i punkterna 5, 12, 42, 49, 50, 51 och 52 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Moldavien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politik och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Moldavien i sin ståndpunkt AD 29/26 CONF-MD 5 godtar EU:s regelverk inom kluster 2 i dess gällande form den 7 oktober 2026 och att landet kommer att vara redo att genomföra det senast vid tidpunkten för anslutningen till Europeiska unionen, med undantag för de områden för vilka landet har begärt en övergångsperiod, nämligen kapitlen 4, 8, 9 och 28.

Som ett generellt svar på Moldaviens begäran om övergångsperioder och undantag erinrar EU om sin allmänna förhandlingsposition att övergångsåtgärder ska utgöra undantagsfall, vara begränsade i tid och omfattning och åtföljas av en plan som innehåller klart angivna etapper för tillämpningen av EU:s regelverk. De får inte medföra ändringar av EU:s regler eller politik, störa tillämpningen av dessa eller medföra betydande snedvridning av konkurrensen.

1. Kapitel 1 – Fri rörlighet för varor

EU understryker att Moldavien när det gäller de **allmänna principerna** om fri rörlighet för varor måste anpassa sig till kraven i artiklarna 34–36 i EUF-fördraget och relevant rättspraxis från EU-domstolen och säkerställa att denna anpassning omfattar både de harmoniserade och de icke-harmoniserade områdena före anslutningen. EU erinrar om att Moldavien måste säkerställa och slutföra införandet av klausuler om ömsesidigt erkännande. EU uppmanar Moldavien att identifiera en kontaktpunkt för tekniska föreskrifter och säkerställa tillräcklig kapacitet inom de berörda institutionerna.

EU noterar att Moldavien när det gäller **övergripande åtgärder** delvis har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om standardisering och ackreditering och konstaterar att landet måste säkerställa fullständig anpassning. EU välkomnar de standardiserings- och ackrediteringsorgan som redan inrättats i Moldavien. Landet måste också säkerställa anpassning till EU:s regelverk om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas nettonollteknikindustrier och förbjuda produkter som tillverkats genom tvångsarbete på unionsmarknaden. EU noterar också Moldaviens partiella anpassning av den nationella lagstiftningen till EU:s regelverk om bedömning av överensstämmelse, om metrologi, om marknadskontroll, om anmälan och om produktansvar. EU noterar även att Moldavien måste förstärka de mänskliga och ekonomiska resurserna avsevärt när det gäller marknadskontroll. EU understryker att Moldavien måste utvidga täckningen, kapaciteten och befogenheterna för marknadskontroll till att omfatta alla sektorer där den bör tillämpas.

EU noterar vidare att Moldavien har en egen märkning om överensstämmelse. EU uppmanar Moldavien att fullt ut övergå till CE-märkningen där detta föreskrivs i EU:s regelverk och att stärka kapaciteten för sin marknadskontroll för att upptäcka bristande överensstämmelse vid tillämpningen av CE-märkningen.

EU erinrar om att förhandlingar om det europeiska avtalet om bedömning av överensstämmelse och godtagande av industriprodukter inleddes 2023, med fokus på EU:s regelverk om lågspänningsutrustning och om elektromagnetisk kompatibilitet. Detta avtal skulle göra det möjligt för EU och Moldavien att bedriva handel med varor inom de sektorer som omfattas på samma villkor som de som gäller för handeln med sådana varor mellan Europeiska unionens medlemsstater, och skulle ge Moldavien tillträde till EU:s inre marknad för varor och EU tillträde till Moldaviens marknad på dessa områden före anslutningen.

När det gäller **den nya metoden och helhetsmetoden** noterar EU med tillfredsställelse att Moldaviens lagstiftning är utformad så att den är helt anpassad till EU:s regelverk om leksakers säkerhet, om måttenheter, om elektromagnetisk kompatibilitet, om lågspänningsutrustning, om personlig skyddsutrustning och om gasanordningar. EU erinrar om att Moldavien måste slutföra anpassningen av sin lagstiftning om radioutrustning, om hissar, om enkla tryckkärl, om tryckbärande anordningar, om säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, om linbanor, om byggprodukter, om måttenheter, om icke-automatiska vågar, om fritidsbåtar, om pyrotekniska artiklar, om förinpackade produkter och om explosiva varor för civilt bruk, samt säkerställa anpassning i fråga om maskiner, buller från utomhusutrustning och ekodesign. EU understryker att Moldavien måste bygga upp tillräcklig administrativ kapacitet och genomförandekapacitet för att fullgöra skyldigheterna enligt EU:s regelverk inom ramen för den nya metoden och helhetsmetoden. EU understryker också behovet av att säkerställa tillräcklig marknadskontroll, som bör tillämpas fullt ut inom alla relevanta sektorer, och bedömningar av överensstämmelse.

När det gäller **produktlagstiftningen enligt EU:s regelverk inom ramen för den gamla metoden** noterar EU Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om Reach, om klassificering, märkning och förpackning (CLP), om god laboratoriesed (GLP) och om narkotikaprekursorer. EU understryker att Moldavien måste anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk om aerosolbehållare, om traktorer (för jordbruk och skogsbruk), om utsläpp från mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om krav för väggodkännande av mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om tvätt- och rengöringsmedel samt om kristallglas och om kulturföremål som olagligen förts bort från en EU-medlemsstats territorium. EU understryker också att Moldavien måste säkerställa tillräcklig administrativ kapacitet inom alla berörda ministerier och andra ansvariga organ med höga integritetsnivåer. EU understryker vidare att Moldavien måste säkerställa tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser för tillräcklig marknadskontroll inom alla relevanta sektorer. EU uppmanar Moldavien att säkerställa att bränsle av korrekt kvalitet kommer att finnas tillgängligt i tillräcklig utsträckning när fullständig anpassning till EU:s regelverk om utsläpp från fordon och mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg har uppnåtts. EU uppmanar också Moldavien att undersöka om det behövs ändringar av vägar och vägutrustning för att säkerställa att de fordonssystem som regleras i enlighet med EU:s regelverk fungerar korrekt.

EU noterar med tillfredsställelse att Moldaviens lagstiftning när det gäller **förfarandemässiga åtgärder** är utformad så att den är helt anpassad till EU:s regelverk om skodon och om textilmärkning. EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om öppenhet i fråga om prissättning av och ersättning för läkemedel, om skjutvapen och om överföring av försvarsrelaterade produkter, och konstaterar att landet måste säkerställa fullständig anpassning även på dessa områden. EU understryker också att Moldavien måste anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk om kristallglas och om kulturföremål som olagligen förts bort från en EU-medlemsstats territorium. EU uppmanar Moldavien att öka de mänskliga och ekonomiska resurserna för att säkerställa tillräcklig marknadskontroll. EU uppmanar också Moldavien att upprätta de register som krävs för export och import av samt handel med kulturföremål.

EU uppmanar Moldavien att säkerställa att åtgärder införs på lämpligt sätt och genomförs fullt ut för att säkerställa **kampen mot korruption** inom alla institutioner som är involverade i den fria rörligheten för varor.

2. Kapitel 2 – Fri rörlighet för arbetstagare

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk på området **allmänna principer för tillträde till arbetsmarknaden**, särskilt avseende fri rörlighet för arbetstagare när det gäller rätten till inresa, vistelse, arbete och tillgång till sysselsättning. EU uppmanar Moldavien att säkerställa att EU-medborgare vid tidpunkten för anslutningen har tillträde till landets arbetsmarknad utan några begränsningar och åtnjuter likabehandling med moldaviska medborgare. EU noterar att Moldavien också måste säkerställa att EU-medborgare vid tidpunkten för anslutningen omfattas av samma arbetsvillkor och sociala och skattemässiga förmåner som moldaviska medborgare. EU erinrar om att Moldavien måste utse ett nationellt organ med ansvar för att stödja mobila arbetstagare i EU. Landet måste garantera adekvata rättigheter för EU-medborgares familjemedlemmar, oavsett om de är EU-medborgare eller tredjelandsmedborgare. EU uppmanar också Moldavien att vid tidpunkten för anslutningen säkerställa att begränsningarna av tillträdet till den offentliga sektorn är förenliga med EU-domstolens rättspraxis.

EU anser att övergångsåtgärder kommer att krävas för att göra det möjligt för de nuvarande medlemsstaterna att tillämpa åtgärder som begränsar tillträdet till deras arbetsmarknader för arbetstagare från Moldavien samt när det gäller friheten att tillhandahålla tjänster som inbegriper tillfällig rörlighet för arbetstagare. Enligt EU:s regelverk skyddas rättigheterna för medborgare i en stat som anslutit sig om de redan är lagligen bosatta och anställda i en annan medlemsstat. Moldaviska medborgare och deras familjemedlemmar får emellertid inte behandlas mindre fördelaktigt än tredjelandsmedborgare som utövar sina rättigheter enligt regelverket. EU kommer att återkomma till denna fråga i ett senare förhandlingsskede. Kommissionen kommer att tillhandahålla en konsekvensbedömning.

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk om **intjänande och bevarande av kompletterande tjänstepensioner i händelse av rörlighet för arbetstagare över gränserna inom EU**. EU noterar att Moldavien måste öka medvetenheten och kapaciteten när det gäller det materiella och det personliga tillämpningsområdet för EU:s direktiv om kompletterande tjänstepensionsplaner. EU uppmanar Moldavien att fullt ut anpassa sig till EU:s regelverk om intjänande och bevarande av kompletterande tjänstepensioner i händelse av rörlighet för arbetstagare över gränserna inom EU.

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk om **Eures**. EU uppmanar Moldavien att fortsätta det förberedande arbetet, bland annat genom att stärka sina it-förberedelser och säkerställa att det nationella samordningskontoret har de befogenheter och resurser som krävs för att det ska kunna utföra sina uppgifter. EU noterar att Moldavien även måste slutföra anpassningen till den europeiska klassificeringen av färdigheter, kvalifikationer och yrken (Esco).

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk om inrättande av **Europeiska arbetsmyndigheten**. EU välkomnar att Moldavien i maj 2025 undertecknade samarbetsarrangemang med Europeiska arbetsmyndigheten för att ytterligare stärka samarbetet. EU uppmanar Moldavien att planera kapacitetsuppbyggnad, både i fråga om it och personal, och att fortsätta att bekämpa odeklarerat arbete.

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller **samordning av de sociala trygghetssystemen**. EU noterar att Moldavien har erfarenhet av de grundläggande mekanismerna för samordning av de sociala trygghetssystemen. EU uppmanar Moldavien att utveckla tillräcklig administrativ kapacitet samt djupare kunskap och ytterligare digitalisering för att tillämpa EU:s regelverk på detta område. EU uppmuntrar också till ingående av fler avtal om social trygghet, särskilt med EU:s medlemsstater.

EU noterar att Moldavien har infört en allmän ram för korruptionsbekämpning med särskilda åtgärder som är relevanta för den fria rörligheten för arbetstagare. EU uppmanar Moldavien att säkerställa kartläggning av risker och effektiva åtgärder mot korruption på området fri rörlighet för arbetstagare samt tillräcklig kapacitet hos korruptionsbekämpande organ.

3. Kapitel 3 – Etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster

EU välkomnar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk i fråga om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer. EU erinrar om att Moldavien måste göra ytterligare ansträngningar för att anpassa sig till direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer, särskilt till bestämmelserna om minimikrav för utbildning, samt till advokatdirektivet och direktivet om proportionalitetsprövning. EU uppmanar Moldavien att öka sin administrativa kapacitet eftersom EU:s regelverk på detta område är komplext, varför det kommer att krävas förberedelser i god tid före anslutningen.

EU välkomnar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk när det gäller **etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster**. EU uppmanar Moldavien att slutföra kartläggningen och undanröjandet av alla potentiella hinder för tjänsteleverantörer. Dessutom måste Moldavien fullt ut anpassa sin rättsliga ram till tjänstedirektivet för att undanröja alla hinder för marknadstillträde.

EU välkomnar Moldaviens höga grad av anpassning till EU:s regelverk på området **posttjänster** när det gäller direktivet om posttjänster¹ och förordningen om gränsöverskridande paketleveranstjänster². EU uppmanar Moldavien att säkerställa full överensstämmelse med EU:s postregler och tillräcklig institutionell kapacitet för att fortsätta att övervaka utvecklingen och verkställa reglerna på marknaden för posttjänster.

EU noterar också Moldaviens genomförande av särskilda åtgärder för att bekämpa korruption, särskilt i samband med etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster.

¹ Direktiv 97/67/EG, ändrat genom direktiven 2002/39/EG och 2008/6/EG.

² Förordning (EU) 2018/644.

4. Kapitel 4 – Fri rörlighet för kapital

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **fri rörlighet för kapital**. EU understryker också att det är Moldaviens ansvar att säkerställa att alla bilaterala investeringsavtal mellan Moldavien och tredjeländer vid anslutningen är förenliga med EU:s regelverk. EU understryker att Moldavien vid anslutningen måste ha avslutat sina bilaterala investeringsavtal med EU:s medlemsstater, inbegripet de rättsliga verkningarna av tidsfristklausuler. EU uppmanar Moldavien att säkerställa tillräcklig administrativ kapacitet och samordning för att genomföra EU:s regelverk om fri rörlighet för kapital.

EU betonar att de diskriminerande restriktioner för EU-medborgares förvärv av jordbruksmark som för närvarande gäller enligt Moldaviens lagstiftning inte är förenliga med regelverket. Moldaviens lagstiftning måste reformeras så att dessa restriktioner tas bort. EU noterar Moldaviens begäran om en övergångsperiod på 30 år från och med dagen för anslutningen när det gäller liberalisering av förvärv av jordbruks- och skogsbruksmark av personer som inte har hemvist i landet. Moldavien föreslår i sin förhandlingsposition en stegvis övergångsplan med början det 25:e året efter anslutningen.

EU noterar den information som lämnats in till stöd för begäran. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran. EU uppmanar Moldavien att lämna mer information, särskilt när det gäller följande:

- a) Det aktuella läget och planerade åtgärder för att förbättra rättssäkerheten när det gäller ägarförhållanden för jordbruksmark.
- b) Jordbruksföretagens storlek och spridning.
- c) De nuvarande ägarförhållandena för jordbruksmark, med angivande av huruvida någon mark ägs av eller arrenderas ut till utlänningar, samt information om det nationella fastighetsregistret.
- d) Planer för privatisering av statligt ägd jordbruksmark.
- e) Nuvarande och planerade restriktioner efter anslutningen för EU-medborgares förvärv av mark.

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till delar av EU:s regelverk om **betaltjänster**. EU understryker att Moldavien måste fortsätta att anpassa sig till EU:s regelverk på detta område, bland annat genom att slutföra anpassningen till regelverket om betaltjänster, elektroniska pengar och det gemensamma eurobetalningsområdet. EU erinrar om att Moldavien måste anpassa sig till regelverket om gränsöverskridande betalningar, omedelbara betalningar och förmedlingsavgifter.

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism**. EU understryker att Moldavien måste fortsätta att anpassa sig till EU:s regelverk på detta område, inbegripet i fråga om överföring av medel. EU erinrar om att Moldavien måste uppnå fullständig anpassning till EU:s regelverk på detta område. EU understryker att en förstärkning av finansunderrättelseenhetens institutionella kapacitet också är en prioritering.

EU noterar att Moldavien när det gäller **kampen mot korruption på området fri rörlighet för kapital** har infört en rad åtgärder mot korruption. EU understryker att dessa åtgärder måste bli mer effektiva.

5. Kapitel 6 – Bolagsrätt

EU välkomnar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk när det gäller **bolagsrätt och bolagsstyrning**. EU noterar Moldaviens höga grad av anpassning när det gäller inhemska fusioner och delningar samt bolagsbildning och kapitalkrav, liksom landets fullständiga anpassning på området enmansbolag med begränsat ansvar men understryker att Moldavien måste slutföra anpassningen till EU:s regelverk om bolagsbildning, kapitalkrav samt inhemska fusioner och delningar av publika aktiebolag.

EU noterar att Moldavien måste slutföra anpassningen till regelverket även när det gäller **upplysningsplikt** samt digitala verktyg och förfaranden som är tillämpliga på både privata och publika aktiebolag, inbegripet kraven för företagsregistrens sammankopplingssystem (Bris).

EU uppmanar Moldavien att anpassa sig till bestämmelserna i EU:s regelverk om **gränsöverskridande förfaranden** (ombildningar, fusioner och delningar) och att göra alla administrativa ändringar som krävs för överensstämmelse med förordningarna om europeiska associationsformer (Europabolag (SE-bolag), europeiska ekonomiska intressegrupperingen (EEIG) och stadgan för europeiska kooperativa föreningar (SCE)).

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **lagstadgad revision och företagsrapportering**. EU uppmanar Moldavien att fortsätta att stärka kapaciteten hos det offentliga revisionstillståndsorganet. EU understryker att Moldavien måste anpassa sig ytterligare till EU:s regelverk när det gäller redovisnings- och öppenhetskrav för börsnoterade företag, landsspecifik rapportering och storlekskriterier. EU uppmanar Moldavien att övervaka utvecklingen av regelverket som en del av landets planerade anpassning till regelverket om företagens hållbarhetsrapportering.

EU erinrar också om att Moldavien måste slutföra anpassningen till regelverket om **aktieägares rättigheter**, uppköpserbjudanden och tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (bolagsstyrning).

EU uppmanar Moldavien att fortsätta att vidta **åtgärder mot korruption** på området bolagsrätt och bolagsstyrning och att fortsätta insatserna när det gäller genomförande, digitalisering, främjande av integritet i den offentliga och den privata sektorn samt uppnående av resultat avseende korruptionsutredningar i den privata sektorn.

6. Kapitel 7 – Immaterialrätt

EU välkomnar Moldaviens höga grad av anpassning till EU:s regelverk på området immaterialrätt och uppmanar landet att fortsätta arbetet i oförminskad takt. Moldavien har inrättat de grundläggande administrativa strukturer som krävs för förvaltning och säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. EU uppmanar Moldavien att säkerställa att dessa administrativa strukturer fungerar effektivt och har tillräcklig kapacitet för att stödja införlivandet och genomförandet av återstående lagstiftningskrav.

EU noterar Moldaviens höga grad av anpassning till EU:s regelverk på området **upphovsrätt och närstående rättigheter**, bland annat direktivet om informationssamhället³, och välkomnar de framsteg som har gjorts inom ramen för den nationella handlingsplanen 2024–2027. EU understryker att det fortfarande krävs ytterligare anpassning av lagstiftningen, särskilt när det gäller upphovsrättsdirektivet⁴, sändnings- och vidareändningsregler (SatCab I och II), kollektiv förvaltning av rättigheter, föräldralösa verk, uthyrnings- och utlåningsrättigheter, följerrätt, Marrakechfördraget och gränsöverskridande portabilitet för onlineinnehåll, och uppmanar landet att slutföra anpassningen senast 2026. EU välkomnar Moldaviens avsikt att få tillgång till Europeiska unionens immaterialrättsmyndighets databas över föräldralösa verk.

EU noterar med tillfredsställelse Moldaviens höga grad av anpassning till EU:s regelverk om **industriell äganderätt**. Moldavien gör framsteg när det gäller anpassning till förordningar om tilläggsskydd för både växtskyddsmedel och läkemedel. EU uppmanar Moldavien att ytterligare anpassa sig till regelverket när det gäller patent, varumärken, industriella formgivningar och geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället.

⁴ Direktiv (EU) 2019/790.

EU erinrar om att konsumtion av rättigheter i EU/EES är en grundläggande princip som ligger till grund för den inre marknaden och som alla medlemsstater måste följa vid anslutningen. Eftersom detta system för konsumtion av rättigheter är knutet till den inre marknaden kan det för närvarande inte tillämpas på Moldavien. Ändringar av relevant immaterialrätt bör därför innefatta bestämmelser som kommer att säkerställa konsumtion av rättigheter i EU/EES från och med dagen för anslutningen.

EU uppmanar också Moldavien att slutföra anpassningen av lagstiftningen till EU:s regelverk om tilläggsskydd för läkemedel. EU understryker att det genom de planerade ändringarna bland annat ska föreskrivas att man, från och med dagen för Moldaviens anslutning, ska betrakta datumet för det första tillståndet att släppa ut ett läkemedel eller ett växtskyddsmedel på marknaden som det datum då ett sådant tillstånd utfärdades i den första EU-medlemsstaten. EU erinrar om att det relevanta datumet enligt regelverket är dagen för utfärdande av ett sådant tillstånd i EU/Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). EU understryker också vikten av att produkter som vid tidpunkten för Moldaviens anslutning skyddas av ett giltigt grundpatent i EU – inbegripet läkemedel och växtskyddsmedel – är berättigade till tilläggsskydd. Slutligen understryker EU att Moldavien fullt ut måste anpassa sig till förordning (EU) 2019/933 vad gäller undantag från tilläggsskydd och att ett fullständigt införlivande fortfarande krävs för tvångslicensiering.

EU erinrar om EU-varumärkens och EU-formgivningars enhetliga karaktär och framhåller att EU-varumärken och EU-formgivningar vid anslutningen ska utsträckas till Moldavien, i enlighet med relevanta förordningar.

EU erinrar om att enligt EU:s varumärkesförordning ska, från och med anslutningsdagen för en ny medlemsstat, ett EU-varumärke som registrerats eller ansöpts om enligt den förordningen före anslutningsdagen utsträckas till den nya medlemsstatens territorium.

När det gäller **säkerställande av skyddet** för immateriella rättigheter noterar EU Moldaviens partiella anpassning till direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter⁵. EU framhåller behovet av närmare anpassning till de allmänna principerna och mekanismerna för att säkerställa skyddet, inbegripet interimistiska förelägganden. EU uppmanar Moldavien att ytterligare förbättra säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, särskilt genom ett ökat antal domstolsärenden, inspektioner och sanktioner. EU uppmanar Moldavien att fortsätta med medvetandehöjande initiativ och utbildningsprogram för att stärka kapaciteten för kontroll av efterlevnad. I synnerhet bör utbildning för personal, domare och åklagare tillhandahållas och personalresurser stärkas.

EU noterar att Moldavien när det gäller **kampen mot korruption på området immateriella rättigheter** har infört särskilda åtgärder mot korruption. EU understryker att genomförandet av dessa åtgärder fortfarande är avgörande för att säkerställa integritet och öppenhet på området immateriella rättigheter.

7. Kapitel 8 – Konkurrenspolitik

Vad gäller den **rättsliga ramen för konkurrenspolitiken** noterar EU att antitrustlagstiftningen i hög grad har anpassats till EU:s primära regelverk, men det finns vissa rättsakter som Moldaviens lagstiftning ännu inte har anpassats till. EU noterar särskilt att fullständig anpassning till bestämmelserna i ECN+-direktivet⁶ (utom i fråga om de gränsöverskridande aspekterna) och EU:s direktiv om skadeståndstalan för överträdelse av konkurrensrättsliga bestämmelser⁷ ännu inte har genomförts i den nationella lagstiftningen. Vad gäller medlemsstaternas möjlighet att ha nationella regler om koncentrationskontroll, noterar EU också Moldaviens partiella anpassning avseende koncentrationskontroll. Däremot måste vissa delar av förfarandereglerna och EU:s icke-bindande lagstiftning anpassas ytterligare. EU noterar vidare att Moldaviens definition av statligt stöd i stort sett överensstämmer med EU:s regelverk men fortfarande måste anpassas fullt ut. EU understryker att Moldaviens regler för statligt stöd delvis är anpassade till EU:s regelverk, inbegripet förfaranderegler, övergripande och sektoriella stödinstrument samt särskilda stödinstrument. EU noterar också att Moldavien delvis har anpassat sig till EU:s regelverk på området liberalisering, som rör tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, och de tillämpliga reglerna om transparens. EU erinrar om att Moldavien måste slutföra anpassningen av lagstiftningen till EU:s regelverk inom den rättsliga ramen för konkurrenspolitiken, inbegripet genom primär- och sekundärrätt.

⁵ Direktiv 2004/48/EG.

⁶ Direktiv (EU) 2019/1.

⁷ Direktiv 2014/104/EU.

När det gäller den **institutionella ramen och genomförandekapaciteten** välkomnar EU, i fråga om organisationsstrukturen, att det finns en väletablerad, operativt oberoende och fungerande konkurrensmyndighet med ansvar för antitrustärenden, fusioner och kontroll av statligt stöd. EU understryker vikten av såväl fullständig anpassning av lagstiftningen som garantier för att Moldaviens konkurrensråd är oberoende och har tillräckliga resurser, fullvärdiga befogenheter och förfaranden för att säkerställa en effektiv kontroll av efterlevnaden. EU noterar att Moldaviens administrativa kapacitet på områdena antitrust, fusioner och statligt stöd behöver stärkas med tanke på antalet otillsatta tjänster. Personalen vid Moldaviens konkurrensråd bör få fortbildning. EU erinrar om att Moldavien måste fortsätta att uppnå goda resultat när det gäller kontrollen av efterlevnaden av konkurrensreglerna.

Moldavien begär formellt en allmän övergångsperiod på fem år efter anslutningen som ska gälla för alla befintliga statliga stödåtgärder som är i kraft före anslutningsdagen. Bland annat omfattas ordningar som Moldaviens it-park (MITP), systemet med skattemässig förmånsbehandling för små och medelstora företag och stödmekanismer för industriparke.

Moldavien hävdar att en förtida avveckling av MITP-systemet skulle undergräva den rättsliga förutsägbarheten, störa den långsiktiga affärsplaneringen och urholka investerarnas förtroende. Med tanke på åtgärdens sektorsspecifika tillämpningsområde och den höga graden av innovationsdriven konkurrens inom den digitala ekonomin har åtgärden en begränsad snedvridande effekt på konkurrensen på den bredare marknaden. Moldavien hävdar vidare att en förtida avveckling av systemet med skattemässig förmånsbehandling för små och medelstora företag skulle riskera att destabilisera Moldaviens sektor för små och medelstora företag och hindra insatser för rättvis beskattning. Den begärda övergångsperioden skulle göra det möjligt för Moldavien att slutföra sin översyn av skatteutgifterna, stärka institutionerna för statligt stöd och anpassa stödordningarna till EU-rätten, samtidigt som konkurrenskraften och motståndskraften hos landets små och medelstora företag bibehålls. Industriparker är enligt Moldavien avgörande drivkrafter för regional utveckling, jobbskapande och investeringar i Moldavien, eftersom de hyser över 100 företag och fram till 2024 hade lockat till sig omkring 210 miljoner euro i investeringar. Moldavien hävdar att en förtida avveckling av den befintliga ramen, särskilt de markanvändnings- och arrendearrangemang som är nödvändiga för driften av dessa parker, skulle störa pågående investeringsprojekt, skada insatserna för regional sammanhållning och undergräva den moldaviska industrisektorns motståndskraft.

Moldavien hävdar att en övergångsperiod på fem år för alla befintliga statliga stödåtgärder som är i kraft före anslutningsdagen är nödvändig för att Moldavien ska kunna anpassa sig till EU:s regelverk om statligt stöd och konkurrens, slutföra den institutionella förstärkningen och säkerställa att landets politik gradvis anpassas till EU:s mål, inbegripet den gröna och den digitala omställningen.

EU noterar den information som Moldavien har lämnat till stöd för sin begäran och betonar vikten av att säkerställa lika villkor på den inre marknaden. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till denna begäran. EU uppmanar Moldavien att lämna mer information om begärandenas omfattning, detaljerna kring de berörda ordningarna och beloppen för det statliga stödet i fråga.

EU noterar att konkurrensrådet spelar en viktig roll i korruptionsbekämpningsprogrammet för åren 2024–2028, vars särskilda mål är att förbättra öppenhetsmekanismen för beviljande av statligt stöd senast 2028.

8. Kapitel 9 – Finansiella tjänster

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **banker och finansiella konglomerat**. EU noterar Moldaviens partiella anpassning när det gäller tillsynskrav för kreditinstitut och erinrar om att Moldavien måste anpassa sig till de senaste versionerna av kapitalkravsdirektivet och kapitalkravsförordningen. EU understryker att Moldavien måste anpassa sig till EU:s regelverk om såväl tillsynskrav för värdepappersföretag och finansiella konglomerat som säkerställda obligationer. EU understryker också att Moldavien måste anpassa sig till EU:s regelverk på området insättningsgarantisystem, särskilt när det gäller storleken på och typen av insättare som omfattas. EU noterar också att Moldavien när det gäller ramen för återhämtning och resolution delvis har anpassat sig till det första direktivet om återhämtning och resolution av banker och erinrar om att Moldavien måste anpassa sig till det andra direktivet om återhämtning och resolution av banker⁸. EU understryker vidare att Moldavien måste stärka sin tillsynskapacitet ytterligare för att ta hänsyn till det utökade ansvar som EU:s regelverk medför.

⁸ Direktiv (EU) 2019/879.

EU noterar Moldaviens begäran om en **övergångsperiod för banksektorn** på fem år eller fram till 2035, som innebär ett stegvist införande av det europeiska finansiella passet, en gradvis höjning av taket för insättningsgarantin och ett stegvist genomförande av minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL) i enlighet med direktivet om återhämtning och resolution av banker.

EU noterar den information som lämnats in till stöd för dessa begäranden. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till dessa begäranden och uppmanar Moldavien att lämna mer information om följande:

- a) Sektorns storlek och struktur, inbegripet förekomsten av dotterbolag till banker i EU och deras marknadsandel.
- b) En uppskattning av beloppet för de ytterligare avgifter som skulle behöva tas ut för att insättningsgarantisystemet ska kunna fullgöra sina potentiella skyldigheter om garantinivån höjdes till 100 000 euro samt den tid som skulle krävas för insättningsgarantisystemet att bygga upp de finansiella medel som krävs för att kunna tillgodose potentiella fordringar om garantinivån höjdes till 100 000 euro.
- c) Den förväntade insättningstillväxten.
- d) Insättarnas antal och struktur samt insättningarnas genomsnittliga storlek per typ av insättare.
- e) Ett förslag till tidsplan för det stegvisa uppnåendet av EU:s övre gränser.
- f) Planerade åtgärder för att främja utvecklingen av marknaden för MREL-instrument.
- g) En plan för ett stegvist genomförande av minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder i enlighet med direktivet om återhämtning och resolution av banker.
- h) Planerade åtgärder för att stärka tillsynskapaciteten och säkerställa säkert marknadstillträde.

- i) Planerade åtgärder för att undvika volatilitet i samband med avreglering av kapitalflödet.
- j) En bedömning av kreditföreningars tillsynsriskprofil.

EU noterar Moldaviens begäran om en **övergångsperiod för kapitalmarknaden** på fem år eller fram till 2035, som omfattar två sammanlänkade åtgärder: en stegvis höjning av taket för ersättning till investerare till 20 000 euro och ett gradvist genomförande av tillsynskraven i förordningen om värdepappersföretag/direktivet om värdepappersföretag.

EU noterar den information som lämnats in till stöd för dessa begäranden. EU anser emellertid att mer detaljerade uppgifter kommer att krävas innan EU kan ta ställning till dessa begäranden och uppmanar Moldavien att lämna mer information om följande:

- a) Ett förslag till ordning för en stegvis höjning av taket för ersättning till investerare.
- b) Den förväntade effekten på befintliga företag av höjningen av ersättningsgränsen.
- c) Typ av investerare som berörs och hur många.
- d) Investerarnas genomsnittliga portfölj, per investerartyp.
- e) Ett förslag till ordning för ett stegvist genomförande av kapitalkrav för värdepappersföretag i riktning mot EU:s kapitalkravsnivåer samt en analys av genomförbarheten av den planerade ordningen, med detaljerade uppgifter per typ av värdepappersföretag i enlighet med deras auktoriserade verksamhet och huruvida de tillhör bankgrupper.
- f) Den nuvarande kapitalkravsstrukturen och det nuvarande innehållet i kapitalkraven för värdepappersföretag, per typ av risk som täcks, och en översikt över de tillsynsverktyg som finns tillgängliga för att säkerställa att värdepappersföretagen ständigt uppfyller kraven.
- g) Kapitalbasens nuvarande sammansättning och de nuvarande kapitalkravsnivåerna för värdepappersföretag, med närmare uppgifter per typ av värdepappersföretag i enlighet med deras auktoriserade verksamhet och huruvida de tillhör bankgrupper.

EU noterar Moldaviens begäran om en övergångsperiod på fem år för genomförandet av den engångspremie och de minimibelopp som täcks av obligatorisk **försäkring** enligt direktivet om ansvarsförsäkring för motorfordon och solvenskapitalkravet enligt Solvens II-direktivet.

EU noterar den information som lämnats in till stöd för begäran. EU uppmanar Moldavien att ompröva sin begäran.

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk om **försäkringar och tjänstepensioner**. EU understryker att Moldavien måste anpassa sig till Solvens II-ordningen. EU understryker att Moldavien måste slutföra anpassningen till regelverket om motorfordonsförsäkring⁹. EU erinrar om att Moldavien måste anpassa sin lagstiftning om försäkringsdistribution till regelverket. EU noterar också att Moldavien måste säkerställa tillräcklig administrativ och institutionell kapacitet med tanke på det allt större ansvar och de framtida skyldigheter som följer av tillämpningen av EU:s regelverk, som hela tiden utvecklas.

EU noterar Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om **finansmarknadsinfrastruktur**. EU understryker att Moldavien måste anpassa sig till EU:s regelverk om slutgiltig avveckling och finansiell säkerhet. EU understryker att Moldavien senast vid tidpunkten för anslutningen måste uppfylla de krav som fastställs i den senaste versionen av förordningen om Europas marknadsinfrastrukturer (Emir)¹⁰, den senaste versionen av förordningen om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och den senaste versionen av förordningen om värdepapperscentraler (CSD-förordningen)¹¹.

EU noterar Moldaviens låga grad av anpassning till EU:s regelverk om **värdepappersmarknader och investeringstjänster**. EU noterar också Moldaviens låga grad av anpassning till prospekt och Mifid II¹². EU erinrar om att Moldavien måste anpassa sig till EU:s regelverk om prospekt, Mifid II, Mifir¹³, direktivet om fondföretag och direktivet om AIF-förvaltare. EU noterar vidare att Moldavien måste anpassa sig till regelverket för konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet¹⁴.

⁹ Direktiv 2009/103/EG.

¹⁰ Förordning (EU) nr 648/2012.

¹¹ Förordning (EU) nr 909/2014.

¹² Direktiv 2014/65/EU.

¹³ Förordning (EU) nr 600/2014.

¹⁴ Direktiv 2014/17/EU.

EU noterar att Moldavien ännu inte har anpassat sig till EU:s regelverk om **hållbar finansiering och digitalisering av finanssektorn**. EU uppmanar Moldavien att anpassa sig till EU:s regelverk om operativ motståndskraft och kryptotillgångar och att följa utvecklingen inom regelverket som ett led i sina planer på att anpassa sig till regelverket om hållbar finansiering.

EU noterar med tillfredsställelse att Moldavien har infört särskilda åtgärder för att **bekämpa korruption** i de viktigaste organ som arbetar med finansiella tjänster och den därmed sammanhängande kontrollen av att lagstiftningen efterlevs. EU understryker vikten av att fortsätta kampen mot korruption på området finansiella tjänster.

9. Kapitel 28 – Konsumentskydd och hälsoskydd

EU noterar att Moldavien på området **konsumentskydd** i hög grad har anpassat sig till EU:s regelverk om vissa aspekter av försäljning av varor. EU uppmanar Moldavien att slutföra sin anpassning till EU:s regelverk om Safety Gate-systemet och produktansvar. EU noterar också Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om allmän produktsäkerhet, om marknadskontroll, om Safety Gate-systemet och om produktansvar. Moldavien har också delvis anpassat sig till EU:s regelverk om bättre upprätthållande och modernisering av unionens konsumentskyddsregler, om konsumenträttigheter, om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, om oskäligen villkor i konsumentavtal, om prismärkning av varor som erbjuds konsumenter, om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter, om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och digitala tjänster, om avtal om tidsdelat boende, långfristiga semesterprodukter, återförsäljning och byte, om paketresor och sammanlänkade researrangemang samt om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister. En anpassning till EU:s regelverk om mer konsumentmakt i den gröna omställningen, som träder i kraft i EU i september 2026, kommer också att bli nödvändig.

EU understryker att Moldavien måste anpassa sig till EU:s regelverk om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner. Moldavien måste stärka sin kapacitet att kontrollera efterlevnaden och säkerställa kapacitetsuppbyggnad för att säkerställa den kapacitet som krävs för att kontrollera efterlevnaden av det EU-regelverk som är relevant för konsumenter. Moldavien bör också ta itu med den potentiella risken att Moldaviens myndigheter med ansvar för konsumentskyddssamarbete inte på ett effektivt sätt tillämpar och utnyttjar sina minimibefogenheter (till följd av landets nuvarande lagstiftning om statlig kontroll), genom att anpassa lagstiftningen till kraven i EU:s regelverk. Moldavien har redan inrättat ett europeiskt konsumentcentrum som ska informera konsumenter om deras rättigheter på den inre marknaden och bistå dem i gränsöverskridande tvister. Avsikten är att snabbt inleda ett samarbete med nätverket av europeiska konsumentcentrum när förhandlingarna med Moldavien har kommit längre.

När det gäller **folkhälsa** noterar EU att Moldaviens lagstiftning är utformad så att den är helt anpassad till EU:s regelverk om reklam för tobaksvaror, om förebyggande av rökning och om initiativ för en effektivare tobakskontroll och om bestämmelserna om audiovisuella medietjänster (i fråga om tobaksvaror och relaterade produkter), om kosmetiska produkter, om blod, om hälsoinformation, om psykisk hälsa, om skadlig alkoholkonsumtion och förebyggande av narkotikamissbruk samt om ojämlikhet i hälsa. EU uppmanar Moldavien att anpassa sig till EU:s standarder för interoperabilitet och dataskydd när det gäller hälsouppgifter. EU noterar också Moldaviens partiella anpassning till EU:s regelverk om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter, om rulltobak och om hälsovarning, om elektroniska cigaretter, om offentliggörande av uppgifter om tobaksvaror, om rök- och aerosolfria miljöer, om humanläkemedel, om veterinärmedicinska läkemedel, om vävnader, celler och organ, om sällsynta sjukdomar, om cancer, om e-hälsa, om utvärdering av medicinsk teknik samt om smittsamma sjukdomar och om gränsöverskridande hot mot människors hälsa. EU understryker att Moldavien måste slutföra sin anpassning på alla dessa områden och även anpassa sig till EU:s regelverk om tobaksvaror och relaterade produkter, om medicintekniska produkter och om särlekemedel samt om en kontaktpunkt för tekniska föreskrifter. EU understryker att godkännanden av humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel som beviljats före anslutningen måste uppgraderas så att de överensstämmer med det relevanta EU-regelverket. EU uppmanar vidare Moldavien att förbättra hälsan hos utsatta befolkningsgrupper och säkerställa lika tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster av god kvalitet för dessa befolkningsgrupper, bland annat säkerställa att det allmänna sjukförsäkringssystemet ger den romska befolkningen tillräckligt skydd. Moldavien måste inrätta en nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård och fullt ut säkerställa efterlevnaden av rökförbud i linje med EU:s regelverk. EU uppmanar också Moldavien att stärka sin medicinska personal och sin administrativa och tekniska kapacitet på folkhälsoområdet, bland annat när det gäller kosmetika, blod, vävnader, celler och organ, smittsamma sjukdomar, hälsosäkerhet, onkologi och övervakning av befolkningens exponering för elektromagnetiska fält.

EU noterar Moldaviens begäran om en övergångsperiod på fem år efter landets anslutning till Europeiska unionen för att uppfylla kraven i artikel 8.2 i direktiv 2001/83/EG om humanläkemedel och artikel 2 i förordning (EG) nr 726/2004 om inrättande av unionsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet.

EU erinrar om att efterlevnad av EU:s regelverk om, och tillgång till, läkemedel är viktig för att säkerställa säkerheten för människors hälsa i EU. EU noterar vidare att Moldaviens begäran inte bara gäller tillståndskrav, utan även andra aspekter som regleras av EU-rätten om läkemedel, inbegripet farmakovigilans. EU erinrar också om att eventuella övergångsperioder bör vara så korta och begränsade som möjligt så att de inte äventyrar säkerheten hos läkemedel som finns tillgängliga i andra EU-medlemsstater och att lämpliga garantier, såsom uteslutning av läkemedel som inte uppfyller kraven från ömsesidigt erkännande i andra EU-medlemsstater eller parallellhandel, behöver övervägas. Innan EU kan ta ställning till denna begäran, och för att göra en fullständig bedömning av begäran och se över dess varaktighet och omfattning, uppmanar EU Moldavien att lämna ytterligare information om följande:

- a) Den beräknade inverkan på läkemedelsindustrin i Moldavien.
- b) Antalet humanläkemedel som är
 - i. registrerade i Moldavien men inte godkända i EU,
 - ii. registrerade i Moldavien och godkända i EU enligt det centraliserade godkännandeförfarandet,
 - iii. registrerade i Moldavien och godkända i ett av medlemsstaternas nationella godkännandeförfaranden (även antal i dynamiska scenarier – förväntade siffror vid tidpunkten för anslutningen, om möjligt).

- c) När det gäller anpassningen av den nationella registreringen av läkemedel till kraven för EU-godkännanden för försäljning, information om hur skillnaderna i komplexitet i olika förfaranden för godkännande enligt EU:s regelverk har beaktats vid bedömningen av konsekvenserna för den moldaviska industrin och den nationella förvaltningen.
- d) Tillhandahållandet av kritiska läkemedel till patienter i Moldavien och nuvarande EU.
- e) I vilken utsträckning sammansättningen av inhemska läkemedel och läkemedel från länder utanför EU som för närvarande är godkända för utsläppande på den moldaviska marknaden är identisk med den för humanläkemedel som godkänts av kommissionen enligt det centraliserade godkännandeförfarandet.

EU noterar med tillfredsställelse att Moldavien har infört en institutionell ram för att **bekämpa korrupktion** på områdena konsument- och hälsoskydd och förväntar sig att Moldavien säkerställer en god integritetsnivå på dessa områden.

* * *

Med hänsyn till det aktuella läget i förberedelserna noterar EU att följande kapitel, på villkor att Moldavien fortsätter att göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av dem, preliminärt kan avslutas först när EU anser att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 1 – Fri rörlighet för varor

- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning med införandet av klausuler om ömsesidigt erkännande och de nödvändiga ändringarna av nationell lagstiftning och administrativ praxis, i enlighet med de skyldigheter som följer av artiklarna 34–36 i EUF-fördraget.
- Moldavien har anpassat sig till EU:s regelverk om övergripande produktlagstiftning och uppvisar en hög grad av anpassning till EU:s regelverk för produkter i detta kapitel, särskilt inom de sektorer där anpassningen än så länge är otillräcklig eller begränsad.
- Moldavien visar att det har tillräcklig administrativ kapacitet med höga integritetsstandarder för att senast vid tidpunkten för anslutningen korrekt genomföra och kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen på alla övergripande områden som påverkar den fria rörligheten för varor (inbegripet standardisering, ackreditering, metrologi, bedömning av överensstämmelse och marknadskontroll) samt EU:s regelverk för produkter i detta kapitel.

Kapitel 2 – Fri rörlighet för arbetstagare

- Moldavien visar att det har tillräckliga strukturer och tillräcklig kapacitet för att senast vid tidpunkten för anslutningen fullt ut genomföra regelverket om fri rörlighet för arbetstagare.

Kapitel 3 – Etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster

- Moldavien har antagit och för Europeiska kommissionen lagt fram en förteckning över reglerade yrken i den mening som avses i relevanta delar av EU:s regelverk, med angivande av den verksamhet som ingår i varje yrke och motiveringar till regleringarna.
- Moldavien har anpassat sig till bestämmelserna om minimikrav för utbildning i direktiv 2005/36/EG, i dess ändrade lydelse, och anpassat de studieprogram genom vilka kvalifikationer för reglerade yrken förvärfvas till dessa krav.

- Moldavien har anpassat den övergripande förordningen om tjänster till EU:s regelverk genom att införliva tjänstedirektivet och uppvisar en hög grad av anpassning av sektorsspecifik lagstiftning och den relaterade administrativa kapaciteten.
- Moldavien har anpassat sig till EU:s regelverk genom att upphäva alla krav på medborgarskap för tillträde till och utövande av tjänsteverksamhet, med undantag för krav på medborgarskap som är motiverade och proportionella i enlighet med artikel 51 i EUF-fördraget. Dessa ändringar måste vara tillämpliga senast vid tidpunkten för anslutningen.

Kapitel 4 – Fri rörlighet för kapital

- Moldavien har anpassat sig till regelverket vad gäller kapitalrörelser och visar att det kommer att kunna genomföra detta fullt ut senast vid anslutningen och säkerställa att alla återstående restriktioner avskaffas.
- Moldavien har anpassat sig till EU:s regelverk på betalningsområdet, särskilt när det gäller betaltjänster på den inre marknaden (betaltjänstdirektivet i dess ändrade lydelse), gränsöverskridande betalningar och regelverket för det gemensamma eurobetalningsområdet, och visar att det kommer att kunna genomföra detta fullt ut senast vid anslutningen.
- Moldavien har fullt ut anpassat sig till EU:s regelverk på området förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism (särskilt direktivet om bekämpning av penningtvätt, förordningen om bekämpning av penningtvätt och förordningen om överföring av medel, i ändrad lydelse). Moldavien uppvisar tillräcklig administrativ kapacitet för att korrekt genomföra och kontrollera efterlevnaden av relevant lagstiftning och relevanta skyldigheter avseende bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, och gör påtagliga framsteg mot solida resultat. Moldavien visar att det kommer att vara redo att fullt ut genomföra regelverket från och med dagen för anslutningen.

Kapitel 6 – Bolagsrätt

- Moldavien har anpassat sin lagstiftning till de allmänna bestämmelserna i EU:s regelverk om bolagsrätt, bolagsbildning och kapitalkrav samt om bildande och drift av aktiebolag.
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning till regelverket om upplysningsplikt för företag och filialer samt användning av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätten, inbegripet kraven för företagsregistrens sammankopplingssystem (Bris).
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk på områdena för inhemska fusioner och delningar samt bolagsbildning och kapitalkrav, och har också anpassat sin lagstiftning om gränsöverskridande förfaranden (ombildningar, fusioner och delningar) samt om bildande och drift av aktiebolag.
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning om kapitalmarknader och relevant genomförandelagstiftning till EU:s regelverk, inbegripet den senaste versionen av insynsdirektivet. Moldavien har också anpassat sitt system för finansiell rapportering, inbegripet genomförandelagstiftning, till EU:s regelverk, inbegripet redovisningsdirektivet i dess ändrade lydelse.
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning till direktivet om aktieägars rättigheter, i dess ändrade lydelse, och direktivet om uppköpserbjudanden, och säkerställer att det kommer att kunna genomföra direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning om lagstadgad revision, inbegripet genomförandelagstiftning, till den senaste versionen av revisionsdirektivet och har visat att systemet för offentlig revisionstillsyn är robust och har tillräcklig administrativ kapacitet för att kunna genomföra och kontrollera efterlevnaden av EU:s regelverk.

Kapitel 7 – Immaterialrätt

- Moldavien genomför alla de lagstiftningsändringar som krävs för att säkerställa konsumtion av rättigheter i EU/EES på alla områden från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien har anpassat sin lagstiftning till EU:s regelverk om upphovsrätt och närstående rättigheter, industriell äganderätt och säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.
- Moldavien säkerställer tillräcklig administrativ kapacitet, inbegripet inom Agepi, för att registrera immateriella rättigheter och kommer att uppvisa resultat när det gäller den effektiva kontrollen av efterlevnaden genom de berörda administrativa myndigheterna och genom civilrätten och, i förekommande fall, straffrätten.

Kapitel 8 – Konkurrenspolitik

- Moldavien har anpassat sig till EU:s regelverk som ingår i kapitlet om konkurrenspolitik.
- Moldavien har byggt upp tillräcklig administrativ och rättslig kapacitet på området antitrust, fusioner och kontroll av statligt stöd.
- Moldavien har uppvisat solida resultat när det gäller kontrollen av efterlevnad på antitrust- och fusionsområdet, bland annat genom ändamålsenliga och effektiva administrativa och rättsliga förfaranden mot överträdelser, och i lämpliga fall åläggande av avskräckande sanktioner.
- Moldavien har uppvisat solida resultat när det gäller kontrollen av efterlevnad på området kontroll av statligt stöd, inbegripet när det gäller förhandsanmälan av stöd, grundlig bedömning och ändamålsenlig anpassning av stödåtgärder och stödordningar till regelverket samt ändamålsenlig och effektiv administrativ och rättslig övervakning, inbegripet genom återkrav av olagligt och oförenligt stöd i tillämpliga fall.

Kapitel 9 – Finansiella tjänster

- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till regelverket på området banker och finansiella konglomerat, särskilt när det gäller kapitalkrav, tillsyn av finansiella konglomerat, insättningsgaranti samt rekonstruktion och likvidation av kreditinstitut, och har visat att det har kapacitet att fullt ut anpassa sig till regelverket före anslutningen och att genomföra och kontrollera efterlevnaden av det från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till regelverket på området försäkringar (inbegripet Solvens II) och tjänstepensioner, särskilt när det gäller livförsäkring, återförsäkring, försäkringsdistribution och ansvarsförsäkring för motorfordon, och har visat att det kommer att vara redo att genomföra regelverket från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till regelverket på området finansmarknadsinfrastruktur, inbegripet clearing och avveckling, särskilt när det gäller slutgiltig avveckling och ställande av finansiell säkerhet, och har visat att det kommer att vara redo att genomföra regelverket från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till EU:s regelverk på området värdepappersmarknader, investeringstjänster och investeringsförvaltning, särskilt när det gäller ramen för marknader för finansiella instrument, prospekt, transparens och marknadsmissbruk, och när det gäller investeringsförvaltning, och har visat att det kommer att vara redo att genomföra regelverket från och med dagen för anslutningen.
- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till regelverket på området digitalisering av finanssektorn, särskilt när det gäller operativ motståndskraft och kryptotillgångar, och har visat att det kommer att vara redo att genomföra regelverket om digitalisering av finanssektorn och hållbar finansiering från och med dagen för anslutningen.

- Moldavien har visat att dess reglerings- och tillsynsmyndigheter – med höga integritetsstandarder, i linje med kraven i olika sektorsspecifik lagstiftning – är robusta och oberoende och har tillräcklig administrativ kapacitet för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av regelverket på området finansiella tjänster.

Kapitel 28 – Konsumentskydd och hälsoskydd

- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till EU:s regelverk om allmän produktsäkerhet och konsumentskydd (inbegripet EU:s regelverk om privat tillämpning, om garantier och om digitalt innehåll) och säkerställer skyddet av konsumenternas intressen, deras säkerhet, kapacitetsuppbyggnad för deras konsumentorganisationer, effektiv kontroll av efterlevnaden och rätten till gottgörelse. Moldavien visar att tillräckliga administrativa strukturer med höga integritetsstandarder och kapacitet att kontrollera efterlevnaden, inbegripet den nödvändiga graden av oberoende, kommer att finnas på plats för att kunna genomföra dem korrekt senast vid tidpunkten för anslutningen.
- Moldavien uppvisar en hög grad av anpassning till EU-lagstiftningen och internationella skyldigheter när det gäller tobakskontroll, deras fullständiga och vederbörliga genomförande samt kontrollen av deras efterlevnad.
- Moldavien har anpassat sig till EU:s regelverk om patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård, om blod, vävnader, celler och organ, om humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel och om medicintekniska produkter, har en hög nivå av anpassning till alla andra delar av EU:s regelverk om folkhälsa och visar att det har den administrativa kapacitet och integritet som krävs, inbegripet ett hållbart tillsynssystem/en hållbar tillsynsmyndighet, för att korrekt genomföra och kontrollera efterlevnaden av EU:s regelverk om folkhälsa på alla dessa områden i syfte att uppnå fullständig anpassning senast vid tidpunkten för anslutningen.

* * *

Övervakningen av framstegen i anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk kommer att fortsätta under hela förhandlingsprocessen. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämnts ovan i syfte att säkerställa Moldaviens administrativa kapacitet och dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen på alla områden i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och kontrollen av efterlevnaden. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt kopplingarna mellan kapitlen i detta kluster och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Moldaviens lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk samt av landets genomförandekapacitet kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Moldavien att regelbundet förse associeringsrådet med detaljerad skriftlig information om framstegen med genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar också om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 7 oktober 2026 och förhandlingarnas avslutande.
